

THEOSOFISCHE BIBLIOTHEEK.

11^e SERIE.

No. 61.

AANTEKENINGEN BETREFFENDE HET VOORWOORD VAN "DE STEM VAN DE STILTE"

DOOR C. W. LEADBEATER

UIT HET ENGELSCH VERTAALD DOOR C. S.

1910.

UITGAVE VAN DEN V. THEOSOFISCHE UITGEVERS-
MAATSCHAPPIJ, AMSTELDIJK 79, AMSTERDAM.

-:- Aanteekeningen -:-
betreffende het Voorwoord
van "De Stem van de Stilte"
DOOR C. W. LEADBEATER
UIT HET ENGELSCH VERTAALD
DOOR C. S. - - - - -

1910

UITGAVE VAN DE N. V. THEOSOFISCHE UITGEVERS-
MAATSCHAPPIJ — AMSTELDIJK 79 — AMSTERDAM.

DE STEM VAN DE STILTE.

AANTEEKENINGEN BETREFFENDE HET VOORWOORD.

Zelfs van een oppervlakkig en geheel fysiek standpunt is *De Stem van de Stilte* een van de merkwaardigste boeken van onze Theosofische letterkunde, hetzij wij den inhoud, den stijl, of de wijze van voortbrenging beschouwen; en wanneer wij een weinig dieper gaan en het helderziend vermogen van onderzoek ter hulp roepen, vermindert onze bewondering in geenen deele.

Niet dat wij de dwaling zouden begaan dit boek voor een heilige schrift aan te zien, waarvan elk woord zonder tegenspraak moet worden aangenomen; dat is het volstrekt niet, want zooals wij aanstonds zullen zien, zijn er verscheidene kleine vergissingen en misverstanden in te vinden, doch zou ieder, die het daarom als onbetrouwbaar of slordig in elkaar gezet zou gaan beschouwen zelfs een nog onvergeeflijker dwaling begaan in de tegengestelde richting.

Mevrouw Blavatsky gaf altijd bereidwillig toe, zij legde er zelfs den nadruk op, dat in al haar

werken onnauwkeurigheden voorkwamen; en in de eerste dagen plachten wij heel natuurlijk, indien wij een of andere bijzonder onwaarschijnlijke mededeeling tegenkwamen, die eerbiedig ter zijde te stellen als misschien een van deze onjuistheden. Het was verrassend na te gaan in hoeveel zulke gevallen diepere studie ons aantoonde, dat Mevrouw Blavatsky ten slotte toch volkomen gelijk had, zoodat wij later door ondervinding geleerd heel wat voorzichtiger werden, en leerden vertrouwen te stellen in hare uiterst omvattende en nauwkeurige kennis betreffende allerlei buitengewone onderwerpen. Toch bestaat er geen rede om een verborgen beteekenis te vermoeden achter een blijkbaar drukfout, gelijk sommige al te lichtgeloovige bestudeerders hebben gedaan, en wij behoeven niet te aarzelen onze meening uit te spreken omtrent het feit, dat de diepe kennis van occulte zaken, onze groote stichteres niet vrijwaarde voor spelfouten in Thibetaansche woorden of zelfs voor verkeerd gebruiken van Engelsche uitdrukkingen.

In het voorwoord deelt zij een en ander mede omtrent den oorsprong van het boek; deze mededeelingen schenen in het eerst ernstige moeielijkheden op te leveren, doch in het licht van onderzoekingen, die kort geleden zijn gedaan, zijn zij veel begrijpelijker geworden. Veel van hetgeen zij schreef is over het algemeen in een dieper beteekenis opgevat dan zij bedoelde en daardoor

scheen het, dat zij overdreven aanspraken maakte; wanneer echter de feiten zijn meegedeeld zal men zien dat deze beschuldiging geen grond heeft.

Zij zegt: "De volgende bladzijden zijn ontleend aan *Het Boek der Gulden Voorschriften*", een van de werken, die den bestudeerder der mystiek in het Oosten in handen worden gegeven. De kennis daarvan is verplicht in die school, welke leeringen door vele Theosofen worden aangenomen. Daar ik vele dezer voorschriften uit het hoofd ken, was het werk van vertalen een betrekkelijk gemakkelijke taak voor mij." En verder: "Het werk waaruit ik hier vertaal, maakt deel uit van dezelfde reeks, waaraan de Stanza's van *Het Boek van Dzyan* zijn ontleend, die den grondslag vormen van *De Geheime Leer*".

Zij zegt ook: "*Het Boek der Gulden Voorschriften* bevat ongeveer negentig korte verhandelingen."

In de eerste tijden lazen wij hierin meer dan zij bedoelde en wij veronderstelden, dat dit werk aan alle bestudeerders der mystiek in handen werd gegeven, en dat "de school waarin de kennis daarvan verplichtend is gesteld," beteekende de school van de groote Witte Broederschap zelf. Vandaar dat wij, wanneer wij gevorderde occultisten ontmoetten die nooit van *Het Boek der Gulden Voorschriften* hadden gehoord, zeer verbaasd waren en geneigd hen een weinig van terzijde te beschouwen en ernstigen twijfel te koesteren of zij wel in de goede richting waren; sedert dien

hebben wij evenwel vele dingen geleerd en onder andere ook wat meer perspektief gekregen, dan wij toen bezaten.

Mettertijd ontvingen wij ook verdere mededeelingen omtrent de Stanza's van Dzyan en hoe meer wij daarvan hoorden en van de geheel eenige plaats die zij innemen, destemeeer werd het ons duidelijk, dat noch "de Stem van de Stilte" noch een ander boek welk dan ook met eenige mogelijkheid in werkelijken zin denzelfden oorsprong kon hebben als de Stanza's.

Het origineel van *Het Boek van Dzyan* is in handen van het verheven Hoofd der Occulte Hierarchie te Shamballa en niemand heeft het ooit gezien. Niemand weet hoe oud het is, maar het gerucht zegt, dat het eerste gedeelte daarvan (bestaande uit de eerste zes Stanza's) van ouder oorsprong is dan deze wereld en zelfs dat het niet is een geschiedenis, maar een reeks van aanwijzingen — eerder een formule van scheppen dan een verhaal daarvan. Een copie daarvan wordt bewaard in het museum der Broederschap en het is die copie (waarschijnlijk het oudste boek dat op deze planeet is gemaakt) die Mevr. Blavalsky en verscheidene harer leerlingen hebben gezien en die zij zoo teekenend beschrijft in *De Geheime Leer*. Het boek heeft evenwel nog verschillende bizondere eigenschappen, die zij daar niet vermeldt. Het schijnt zeer sterk gemagnetiseerd te zijn, want zoodra iemand een blad daarvan in de hand

neemt, ziet hij voor zijn oogen een visioen verschijnen van de gebeurtenissen, welke daarop beschreven zijn, terwijl hij terzelfder tijd een soort rythmische beschrijving daarvan in zijn eigen taal schijnt te hooren, voor zoover althans die taal deze denkbeelden kan uitdrukken. En de bladzijden bevatten geen enkel woord — alleen symbolen.

Daar ons dat was meegedeeld, wakte het eenige verbazing toen wij vernamen, dat een ander boek aanspraak maakte op denzelfden oorsprong als de heilige Stanza's en onze eerste gedachte was, dat er een vreemde vergissing moest hebben plaats gehad. Het was inderdaad deze buitengewone tegenstrijdigheid, die oorspronkelijk leidde tot het onderzoek naar den waren schrijver van *het Boek der GuldenVoorschriften*; en toen dit was afgelopen bleek de verklaring meer dan eenvoudig.

In de verschillende levensbeschrijvingen van Mevrouw Blavatsky lezen wij, dat zij eenmaal drie jaren doorbracht in Thibet en ook dat zij bij een andere gelegenheid een vergeefsche poging deed om in dat verboden land door te dringen. Gedurende het eerste of het tweede van deze bezoeken schijnt zij geruimen tijd verblijf te hebben gehouden in een zeker klooster in de Himalaya's, waarvan toentertijd een leerling van den Meester M. het hoofd was. De plaats schijnt mij eerder in Nepal te zijn dan in Thibet, maar het is moeielijk dit uit te maken. Daar studeerde zij met grooten ijver en verwierf tevens aanzienlijke psychische

ontwikkeling; in dien tijd leerde zij de verschillende verhandelingen van buiten, waarvan zij in het voorwoord melding maakt. Het leeren daarvan is verplichtend gesteld voor de bestudeerders in dat klooster, en het boek waaraan zij ontleend zijn wordt daar beschouwd als van bijzonder groote waarde en heiligheid.

Dit klooster is zeer oud; het werd gesticht in de eerste eeuwen der Christelijke jaartelling door den grooten prediker en hervormer der Buddhisten die gewoonlijk bekend is onder den naam van Aryāsanga. Ik geloof, dat er beweerd wordt, dat het gebouw reeds twee of drie eeuwen voor zijn tijd bestond, maar hoe dit ook moge zijn, de geschiedenis daarvan begint voor ons met zijn tijdelijk verblijf aldaar. Hij was een man van groote vermogens en geleerdheid, die reeds vergevorderd was op het pad van heiligheid; in een vorig leven was hij als Dharmajyoti een van de onmiddellijke volgelingen van den Heere Buddha geweest en daarna onder den naam van Kleinias een van de voornaamste leerlingen van onzen Meester K. H. in diens geboorte als Pythagoras.

Na den dood van Pythagoras stichtte Kleinias te Athene een school ter bestudeering van diens wijsbegeerte, een gelegenheid, waarvan verscheidene van onze tegenwoordige leden gebruik maakten. Eeuwen later nam hij geboorte onder den naam Vasubandhu Kaushika te Peshawur, dat toen Purushapura werd genoemd. Toen hij tot de orde

der monniken werd toegelaten, nam hij den naam aan van Asanga "de mensch, die niet verhinderd wordt", hetgeen later nog gedurende zijn leven door zijn bewonderende volgelingen werd verlengd tot Aryasanga, en als zoodanig is hij voornamelijk bekend als schrijver en prediker.

Men zegt, dat hij een zeer hoogen ouderdom bereikte, bijna honderd en vijftig jaar, indien de overlevering waarheid spreekt, en dat hij te Prâjagriha is gestorven.

Hij was een zeer vruchtbaar schrijver; het voornaamste werk van zijn hand, waarvan wij hooren, is de Yogacharya Bhûmishâstra. Hij stichtte de Yogacharya school van het Buddhisme, welke schijnt te zijn aangevangen met een poging om dat groote Yogastelsel van wijsbegeerte met het Buddhisme te doen samensmelten, of misschien eerder om daaruit over te nemen wat op Buddhistische wijze kon worden uitgelegd en gebruikt. Hij reisde veel en was een groote kracht in de hervorming van het Buddhisme; zijn roem was inderdaad zoo groot, dat zijn naam verbonden is met dien van Nâgarjunâ en Aryadeva, en deze mannen zijn genoemd de drie zonnen van het Buddhisme, omdat zij het licht en de glorie daarvan over de wereld doen uitstralen. Het tijdperk van Arysanga's leven wordt vaak opgegeven als omstreeks duizend jaar na den Heere Buddha; de Europeesche geleerden schijnen daaromtrent geen zekerheid te bezitten, maar geen hunner stelt hem

later dan de zevende eeuw na Christus. Aan ons in de Theosofische Vereeniging is hij in dit leven bekend als een bijzonder vriendelijke, geduldige en behulpzame leeraar, Meester D. K., iemand die voor ons een geheel eenige plaats inneemt, want toen eenigen onzer een kwart eeuw geleden de eer hadden hem te kennen, had hij nog niet dien stap gedaan, die het einddoel is der mensche-lijke evolutie, namelijk de Asekha inwijding; zoodat hij onder onze Meesters de eenige is, dien wij in deze incarnatie hebben gekend, voordat hij Meester werd; toen was hij nog de eerste leerling van Meester K. H. Het feit, dat hij als Aryasanga het Buddhisme in Thibet invoerde, is misschien de rede geweest, dat hij in dit leven een Thibetaansch lichaam heeft gekozen, er kunnen ook Karmische verbanden of schakels zijn geweest die hij eerst wenschte af te werken, voordat hij de hoogste inwijding als Adept doormaakte.

In den loop van een van de groote zendings-reizen in zijn leven als Aryasanga ondernomen, kwam hij in dit klooster in de Himâlaya, waar hij gedurende eenigen tijd verblijf hield. Hoelang hij daar bleef, weten wij niet, maar hij liet op die plaats een indruk achter en een overlevering, welke tot op dezen dag voortduren. Behalve andere reliquien van hem wordt daar ook een boek be-waard, dat men met den grootsten eerbied beschouwt, en dit is het geschrift, dat Mevrouw Blavatsky bedoelt, wanneer zij spreekt over *Het Boek der*

Gulden Voorschriften. Aryasanga schijnt het te hebben begonnen als een soort aanteekenboek of het boek met uittreksels, waarin hij alles neer-schreef wat hij dacht dat nuttig zou kunnen wezen voor zijn leerlingen en hij begon met de Stanza's van Dzyan, niet in symbolen zooals in het origineel, maar in geschreven woorden; hij maakte nog vele andere uittreksels, ook eenige uit de werken van Nagarjuna, zooals door Mevrouw Blavatsky wordt vermeld. Toen hij was heengegaan, voegden zijn leerlingen aan het boek een aantal verslagen toe (of misschien beter korte overzichten) van de voordrachten of toespraken, die hij voor hen had gehouden, en dit zijn de kleine verhandelingen waarop H. P. B. doelt.

In dezen zin en ook in dezen alleen kan de Stem van de Stilte er aanspraak op maken van denzelfden oorsprong te zijn als de Stanza's van Dzyan, namelijk dat zij beiden in hetzelfde boek geschreven staan. Ook moeten wij niet vergeten, dat hoewel wij zonder twijfel veel van Aryasanga's leeringen in deze verhandeling aantreffen, die toch in aanzienlijke mate zijn gekleurd door de voor-ingenomenheid van degenen, die zij meedeelden, en het is waarschijnlijk, dat zij in sommige zin-sneden tenminste hem verkeerd hebben begrepen en niet zijn ware bedoeling hebben weergegeven. Wanneer wij het werk in bijzonderheden beschouwen, zullen wij hier en daar verzen vinden, die gevoelens behelzen, welke Aryasanga nauwelijks

kan hebben gekoesterd en blijk geven van een gebrek aan kennis, dat voor hem onmogelijk zou zijn geweest.

Men zal opmerken, dat Mevrouw Blavatsky spreekt van "vertaling" der Voorschriften, en dit doet eenige belangwekkende vraagpunten rijzen, daar wij weten, dat zij behalve Arabisch geen enkele Oostersche taal kende. Het boek is geschreven met schriftteekens, die ik niet ken en ik weet ook niet in welke taal; laatstgenoemde kan Sanskrit zijn, Pali, of het een of ander Prakrit-dialekt, of mogelijk Nepalsch of Thibetaansch; de schriftteekens zijn echter niet die, welke gewoonlijk worden gebruikt voor het schrijven van deze talen. In elk geval kan men redelijkerwijs voor zeker aannemen, dat op het fysieke gebied noch schrift, noch taal aan Mevrouw Blavatsky bekend kunnen zijn geweest.

Voor degenen, die het vrij gebruik hebben van het mentale lichaam, bestaan er methoden, die geheel anders zijn dan het gewone proces van lezen, om den inhoud van een boek te weten te komen.

De eenvoudigste is dien te lezen uit het denkvermogen van iemand, die het boek heeft bestudeerd, maar hier is dit op tegen, dat men niet de werkelijke beteekenis krijgt van het boek, maar de opvatting welke de bestudeerder heeft en dit kan wel heel iets anders zijn. Een tweede manier bestaat hierin, dat men de aura van het boek

onderzoekt, een uitdrukking welke nadere verklaring behoeft voor degenen die geen praktische ervaring hebben van de verborgen zijde der dingen. Een oud manuscript neemt in dit opzicht een ander standpunt in dan een modern boek. Indien dit manuscript niet de oorspronkelijke arbeid is van den schrijver, is het toch in ieder geval woord voor woord overgeschreven door dezen of genen, die een zekere opvoeding en begrip bezat, die het onderwerp kende en er zijn eigen meeningen over had. Men bedenke, dat het overschrijven, gewoonlijk met een stylus uitgevoerd, bijna even langzaam gaat en met evenveel nadruk wordt gedaan als etsen, zoodat de schrijver noodzakelijkerwijs zijn gedachten sterk indrukt op het werk zijner handen.

Elk manuscript derhalve, zelfs als het nieuw is, heeft altijd een soort gedachte-aura om zich heen, die de algemeene beteekenis er van weergeeft, of beter het begrip van één mensch van die beteekenis, en zijn schatting van de waarde daarvan. Iederen keer dat iemand dit boek leest wordt er iets toegevoegd aan de gedachte-aura, en indien het zorgvuldig bestudeerd wordt, is deze toevoeging natuurlijk aanzienlijk en waardevol. Een boek dat door vele handen heen is gegaan, bezit een aura die meestal meer evenwichtig is, meer afgerond en volledig door de afwijkende gezichtspunten van waaruit zijn vele lezers het hebben beschouwd; derhalve geeft het psychometriseeren van zulk

een boek meestal een vrij duidelijk begrip van den inhoud, hoewel er ook een groot gedeelte franje bij is van meeningen, die niet in het boek zijn uitgedrukt, maar die de verschillende lezers er op nahielden.

Bij een gedrukt boek heeft men ongeveer hetzelfde geval, behalve dat hier geen oorspronkelijke overschrijver te vinden is, zoodat het bij het begin van zijn loopbaan meestal niets anders met zich draagt dan onsamenhangende brokstukken van de gedachten van den binder en den boekverkooper; ook schijnen weinige lezers heden ten dage zoo degelijk en met alle gedachten op hun arbeid gericht te studeeren als de menschen in den ouden tijd, en om die reden zijn de gedachtevormen die met een modern boek verbonden zijn, zelden zoo nauwkeurig en scherp omljnd als die, welke de manuscripten van het verleden omringen.

Een derde wijze, die een eenigszins hooger vermogen vereischt is, het boek of manuscript geheel ter zijde te laten en zich te wenden tot het denkvermogen van den schrijver. Indien dit boek in een vreemde taal is geschreven, het onderwerp er van geheel onbekend is, en indien het geen aura heeft, die eenige behulpzame aanwijzingen zou kunnen geven, bestaat de eenige methode in het nagaan van zijn geschiedenis; men moet zien waarvan het werd overgeschreven (of afgedrukt, al naar het geval moge zijn) en zoo zijn afstammingslijn volgen, totdat men den schrijver bereikt.

Indien het onderwerp bekend is, kan men een minder langwijlige methode gebruiken, door namelijk dat onderwerp te psychometriseeren, in den algemeen gedachtestroom daaromtrent te komen, op die wijze dien bijzonderen schrijver te vinden en te zien, wat hij denkt. In een zekere beteekenis kan men zeggen dat alle denkbeelden in verband met een gegeven onderwerp een bepaalde plaats innemen, dat zij zijn geconcentreerd om een zeker punt in de ruimte zoodat men door mentaal dat punt te bezoeken in aanraking kan komen met alle daar samenloopende gedachtestroomen, hoewel die natuurlijk door millioenen lijnen met allerlei andere onderwerpen verbonden zijn.

Gesteld dat haar helderziende vermogens toentertijd daarvoor voldoende waren, kan Mevrouw Blavatsky een van deze middelen, welke het dan ook geweest moge zijn, hebben toegepast om de beteekenis van deze verhandelingen uit *het Boek der Gulden Voorschriften* te weten te komen, hoewel het eenigszins misleidend zou zijn een dezer methoden "vertalen" te noemen, zonder dit nader toe te lichten. De eenige andere moeielijkheden liggen wat veraf. Op het oogenblik is er niemand in dat klooster in den Himalaya, die een der Europeesche talen machtig is, maar aangezien het waarschijnlijk op zijn minst veertig jaar is geleden, dat Mevrouw Blavatsky daar vertoefde, moeten er vele veranderingen hebben plaatsgegrepen. Zoo nu en dan, hoewel zeer zelden,

komen Indische bestudeerders uit die bron van aloude kennis putten en indien wij aannemen, dat het bezoek van zoo iemand met het hare samen- viel, zou het ook kunnen zijn, dat hij zoowel Engelsch als de taal van het manuscript kende, of ten minste de taal, gesproken door andere bewoners van het klooster, die zelf het manuscript konden lezen en het dus voor haar kon vertalen.

Vreemd genoeg bestaat er ook nog een kleine mogelijkheid, dat zij in haar eigen taal zal zijn onderwezen. In Europeesch Rusland vindt men aan de oevers der Wolga een vrij groote nederzetting van Boeddhistische stammen waarschijnlijk Tartaarsch van oorsprong; het schijnt dat deze menschen, hoewel zij op het fysieke gebied zoo ver weg wonen van Thibet, dit toch beschouwen als hun heilig land en nu en dan pelgrimstochten daarheen ondernemen. Zulke pelgrims blijven soms jarenlang als leerlingen in Thibetaansche of Nepalsche kloosters en daar zoo iemand zeer goed de Russische taal zoowel als zijn eigen Mongoolsch dialekt zou kunnen spreken, schijnt het dat wij hier nog een andere wijze hebben gevonden, waardoor Mevrouw Blavatsky met haar gastheeren zou hebben kunnen omgaan.

In elk geval is het duidelijk dat wij geen nauwkeurige, woordelijke reproductie mogen verwachten van hetgeen Aryasanga oorspronkelijk tot zijn discipelen heeft gesproken. Zelfs in het oude boek hebben wij niet zijn eigen woorden, maar de her-

innering daarvan bij zijn leerlingen en van die herinnering hebben wij nu hetzij een vertaling van een vertaling voor ons, of wel het verslag van een algemeenen mentalen indruk van den inhoud. Het zou natuurlijk voor een van onze Meesters of voor den schrijver zelf heel gemakkelijk zijn een direkte en juiste vertaling in het Engelsch te geven: daar echter Mevrouw Blavatsky beslist verklaart, dat zij de vertaling heeft gemaakt, werd de zooeven genoemde methode klaarblijkelijk niet toegepast.

Toch doet het verhaal van een ooggetuige die ons meedeelt dat, het met groote snelheid werd neergeschreven zeker het denkbeeld bij ons opkomen, dat zij op de een of andere manier werd bijgestaan, al kan zij daar zelf onbewust van geweest zijn. Onze President [Col. Olcott] schrijft over dit onderwerp: "Zij schreef het te Fontainebleau en het grootste gedeelte werd gedaan, toen ik bij haar was en ik zat in de kamer, terwijl zij schreef. Ik weet, dat zij bij het schrijven geen enkel boek raadpleegde, zij schreef het achter elkaar op urenlang, juist alsof zij het deed uit het geheugen of las, terwijl er geen boek was. Dien avond bracht zij het manuscript, mee dat ik haar zag schrijven, toen ik bij haar was en vroeg mij en anderen het Engelsch ervan te verbeteren, want zij had het zoo gauw geschreven, dat de taal wel slecht moest zijn. Wij veranderden er slechts enkele woorden in en het blijft een wonderbaar

schoon letterkundig werk. Het is nog mogelijk dat zij de vertaling in het Engelsch reeds van te voren had gemaakt, toen zij in het klooster was, en dat zij het te Fontainebleau werkelijk op afstand heeft gelezen, zooals het onzen President toescheen. Ik heb het haar zelf bij andere gelegenheden vaak zien doen.

De zes scholen van Indische wijsbegeerte, waarop zij doelt op de eerste bladzijde van het voorwoord zijn: 1. Mīmāṃsā, 2 Vedānta, 3 Samkhya, 4 Yoga, 5 Nyāya en 6 Vaiṣṇeshika. Zij deelt mede dat elke Indische leeraar zijn eigen stelsel van oefening heeft, dat hij gewoonlijk zeer geheim houdt; het is zeer natuurlijk, dat hij het geheim houdt, want hij wenscht niet de verantwoordelijkheid op zich te nemen van de gevolgen, die er uit zouden kunnen voortvloeien, indien het werd beproefd (en dat zou het zeker als het bekend was) door allerlei ongeschikte en onbeheerschte menschen. Geen ware leeraar in Indië zal een leerling onder zijn leiding nemen, tenzij hij hem bij zich kan hebben, zoodat hij, wanneer hij een zekere oefening heeft voorgeschreven, de uitwerking er van kan gadeslaan en den man dadelijk tegenhouden wanneer hij ziet, dat er iets niet goed gaat; dit is sinds onheugelijke tijden het gebruik geweest in deze occulte aangelegenheden en het is ongetwijfeld de eenige weg langs welken ware vooruitgang kan worden gemaakt, tegelijkertijd snel en veilig. Wat echter ook de bijzondere soort van oefening of de

bijzondere lijn van studie moge wezen, in elk geval is de voornaamste uitwerking die bij den leerling wordt teweeggebracht niet het gevolg van die oefening of van die studie, maar van diens onafgebroken verblijf in de tegenwoordigheid van den leeraar. De verschillende voertuigen van den leerling trillen met hun gewone snelheid, waarschijnlijk ieder daarvan afzonderlijk met vele en verschillende snelheden, als gevolg van voorbijgaande aandoeningen en zwerfende gedachten van allerlei aard. De voornaamste en moeielijkste taak van den leerling bestaat hierin, dat hij orde moet brengen in dezen chaos, om die menigte ondergeschikte belangen uit te werpen en de zwerfende gedachten te beheerschen, en dit moet worden gedaan door gestadige inspanning van den wil die drukking uitoefent op al de voertuigen, hetgeen gedurende lange jaren moet worden voortgezet. Terwijl hij nog in de wereld leeft, wordt de moeielijkheid hiervan verhonderdvoudigd door den onophoudelijken aandrang van de verstorende gedachten en aandoeningsgolven welke van anderen tot hem komen, hem geen oogenblik rust gunnen en hem geen gelegenheid geven zijn krachten te verzamelen om zich werkelijk sterk in te spannen. Het is daarom, dat in Indië degeen die het hooger leven wenscht te leiden zich terugtrekt naar den jungle, daarom dat er in alle landen en in alle tijden menschen geweest zijn, die het bespiegelend leven van den kluzenaar wilden leiden. De kluzenaar

heeft tenminste ruimte om te ademen, rust van de eindelooze tegenstrijdigheden, zoodat hij tijd kan vinden om samenhangend te denken; hij heeft weinig, dat hem tegenhoudt in zijn worsteling en de rustige invloeden der natuur zijn hem zelfs tot op zekere hoogte tot hulp.

Maar de mensch, welke steeds leeft in de tegenwoordigheid van iemand, die reeds op het Pad is, heeft een nog veel grooter voordeel. Zulk een leeraar heeft volgens de bovengenoemde stelling zijn voertuigen reeds tot rust gebracht en die gewend om te trillen volgens enkele met zorg gekozen snelheden in plaats van honderderlei willekeurige aandringen. Deze weinige trillings-snelheden werken zeer gestadig en zeer sterk, en dag en nacht zonder ophouden beïnvloeden zij de voertuigen van den leerling, hetzij die slaapt of waakt, en langzamerhand heffen zij hem op tot den grondtoon van zijn leermeester. Deze uitwerking kan slechts door den tijd en door intiemen omgang worden teweeggebracht en zelfs dan niet bij iedereen, maar slechts bij degenen, die gestemd kunnen worden. Vele leeraars stellen als eisch een aanzienlijken graad van zoodanige werking, voordat zij hun eigen bijzondere methode van occulte ontwikkeling willen meedeelen, met andere woorden, voordat zij den leerling iets meedeelen, dat hem licht veel schade zou kunnen doen als het verkeerd werd gebruikt; zij wenschen met eigen oogen te zien of hij wel de man is voor wien dit

voorschrift past en of hij voldoende vatbaar is voor hun invloed, om door hen op den rechten weg te worden gehouden, wanneer de groote moeielijkheid komt. Daarom houden zij hun methoden zoo geheim en niemand die eenig begrip heeft van het vraagstuk, dat zij hebben op te lossen zal hen laken wegens deze terughoudendheid.

De Groote Witte Broederschap is een organisatie, die in de wereld haar wedergade niet heeft, en daarom dikwijls verkeerd wordt begrepen. Zij is soms beschreven als Broederschap van den Himâlaya of Thibetaansche Broederschap en het denkbeeld heeft zich gevestigd, dat zij een lichaam is samengesteld uit Indische asceten, die in een klooster in onbereikbare bergvlakten verblijf houden. Dit is misschien voor een groot deel ontstaan uit de bekendheid met het feit, dat de twee Broeders die voornamelijk betrokken zijn bij de stichting en het werk der Theosofische Vereeniging op het oogenblik juist in Thibet wonen en Indische lichamen dragen.

Tot het begrijpen van de feiten van het geval zal het beter, zijn dit van een ander gezichtspunt te beschouwen. De meeste Theosofen zijn vertrouwd met het denkbeeld van de Vier Stadia van het Pad, en weten dat een mensch die door deze is heengegaan en het peil van den Asekha bereikte, de taak heeft vervuld die der menschheid gedurende het tijdperk van dezen keten werd gesteld, en dientengevolge bevrijd is van de noodzakelijk-

heid van reïncarnatie. Voor hem openen zich zeven wegen, waaruit hij moet kiezen. De meeste van deze voeren hem weg van de aarde naar ruimer sfeeren van werkzaamheid, waarschijnlijk in verband met het geheele zonnestelsel, zoodat de groote meerderheid van die leden onzer menscheit, die reeds het einddoel hebben bereikt, geheel uit onzen gezichtskring zijn verdwenen. Een beperkt aantal werken nog direkt voor ons als Nirmānakāyas, en een nog kleiner aantal blijven zelfs in nauwer aanraking met ons ten einde zekere ambten te vervullen en zeker werk te verrichten, dat noodig is voor onze evolutie, en het is aan deze laatsten, dat soms de namen van "De Groote Witte Broederschap" en "De occulte Hierarchie" zijn gegeven.

Zij zijn dus een zeer klein aantal hooggestegen menschen, die niet behooren tot een of ander volk, maar tot de geheele wereld. Zij leven niet tezamen op het fysiek gebied, hoewel zij op de hoogere gebieden natuurlijk voortdurend met elkaar in verbinding staan. Omdat zij boven de noodzakelijkheid van wedergeboorte zijn gestegen, kunnen zij, als het eene lichaam versleten is, een ander kiezen, waar dit Hen het meest geschikt lijkt voor het werk, dat zij wenschen te doen, zoodat wij dus geen bijzonder gewicht moeten hechten aan de nationaliteit der lichamen, welke zij op den een of anderen bepaalden tijd dragen. Nu zijn juist verscheidene van deze lichamen

Indische, een er van is Thibetaansch, een Chineesch, tenminste twee Engelsch, een Italiaansch, een Hongaarsch en een Syrisch, terwijl er een werd geboren op het eiland Cyprus. Zooals ik zeide, is de nationaliteit van deze lichamen van geen belang, maar ik vermeld dit om u te toonen dat het een fout zou zijn te denken aan de besturende Hierarchie als uitsluitend tot een ras behoorend.

Eerbied weerhoudt ons om te spreken over het groote Hoofd van deze Hierarchie, in Wiens handen het lot van de volken berust; maar onder Hem staan verschillende Hoofden van Afdeelingen, van wier werk de breede omtrekken meer onder ons begripsvermogen komen dan van het Zijne. Hoewel de bijzonderheden onze bevattingskracht te boven gaan, vermogen wij toch ons eenig denkbeeld te vormen van de veelvuldige verantwoordelijkheden en werkzaamheden van den Manu van een wortelras, en misschien kunnen wij ons tot op zekere hoogte de plichten voorstellen van Hem die de Prediker is van den Godsdienst in dit wereldrijk — die godsdienst na godsdienst uitzendt overeenkomstig de behoeften van elk bijzonder volkstype en het tijdperk der wereldgeschiedenis, waarin deze wordt begonnen — soms een zijner ondergeschikten afvaardigend om hem te stichten, soms Zelf geboorte nemend voor dat doel, zooals het Hem het meest geschikt lijkt. Hij, die tegenwoordig dit ambt bekleedt, is de Heer Maitreya, in het Westen de Christus genaamd — die het lichaam van den

leerling Jezus in gebruik nam gedurende de drie laatste jaren van diens leven op het physiek gebied; en zij die weten deelen ons mede, dat het niet zeer lang meer zal duren voor Hij wederom onder ons zal neerdalen, ten einde weder een ander geloof te stichten. Iedereen wiens denkvermogen ruim genoeg is om de heerlijke werkelijkheid te bevatten, zal onmiddelijk inzien, dat het meer dan nutteloos is om in gedachten den eenen godsdienst tegenover den anderen te plaatsen, te trachten deze of genen te bekeeren, of den Stichter van den eenen met den Stichter van den anderen geringschattend te vergelijken. Het laatste geval is inderdaad vooral belachelijk omdat de twee Stichters of twee leerlingen zijn van dezelfde school of twee incarnaties van denzelfden persoon, en dus volkomen overeenstemmen in de beginselen, ofschoon zij voor het oogenblik verschillende aanzichten van de waarheid op den voorgrond mogen plaatsen, al naar gelang der behoeften van degenen tot wie zij spreken. In oorsprong is de leerling altijd dezelfde, maar haar voorstelling kan grootelijks verschillen, en dit is tot op zekere hoogte waar in het occultisme zoowel als in den uiterlijken godsdienst.

Mevrouw Blavatsky deelt ons in deze voorrede inderdaad mede, dat indien de stelsels van onderwijs aan deze zijde van de Himālayas in de esoterische scholen ook mogen verschillen, zij aan de andere zijde alle eender zijn. Wij moeten hier

den nadruk leggen op het woord esoterisch, want wij weten dat in den exoterischen godsdienst het bederf en de verkeerde magische praktijken veel erger zijn aan den anderen kant der bergen dan aan dezen. Wij moeten misschien zelfs liever de uitdrukking "aan gene zijde der Himālayas" in een symbolische dan wel strikt aardrijkskundige beteekenis opvatten, en veronderstellen, dat in de scholen die trouw verbonden zijn aan onze Meesters "de leerling niet verschilt". Dit is heel waar — in zekeren zin, — in den meest belangrijken van alle — maar in staat om den lezer te misleiden, als het niet duidelijk wordt verklaard. De beteekenis, die zij alle gemeen hebben is de erkenning van het deugdzaam leven als het eenige pad dat tot occulte ontwikkeling voert, en het overwinnen der begeerte als den eenigen weg, om deze kwijt te raken. Er zijn scholen van occulte kennis, welke het er voor houden, dat het deugdzaam leven onnoodige beperkingen oplegt. Zij onderwijzen zekere vormen van psychische ontwikkeling, maar zij trekken zich niets aan van het gebruik, dat de leerling naderhand maakt van de hem gegeven inlichting. Anderen zijn er die vinden, dat aan alle mogelijke begeerten tot het uitertse moet worden toegegeven, opdat door oververzadiging onverschilligheid moge worden verkregen. Maar geen dezer scholen, die een van deze leeringen verkondigen, staan onder de leiding der Grootte Witte Broederschap; in elke inrichting, die zelfs maar

in gering verband tot haar staat, zijn reinheid van leven en grootschheid van doel onmisbare vereischten. Het verkrijgen van psychische ontwikkeling stelt het Ego in staat zijn hoogere voertuigen in meerdere of mindere mate te gebruiken. Er zijn een aantal wijzen, waarop dit gevolg kan worden verkregen, maar zij vallen allen onder twee hoofden: (a) het stelsel om het Ego krachtiger te maken, zoodat het van bovenaf op zijn voertuigen kan inwerken; (b) het stelsel om dit van beneden af te doen. Het laatste is buiten alle verhouding makkelijker dan het eerste, maar zijn gevolgen zijn nooit zoo helder of zoo zeker, en wat is verkregen is slechts voor dit eene leven gewonnen. Een ruwe analogie verschaft ons de kunst van paardrijden. Indien een man, die niet kan rijden een vurig en onhandelbaar paard heeft, is het begrijpelijk, dat hij door het toedienen van de een of ander medicijn het dier zoo kan verdooven en zijn hoedanigheden zoo verstompen, dat hij met slechts een weinig oefening kan leeren in het zadel te blijven zitten; maar dit zou natuurlijk noch goed zijn voor het paard, noch zou het den man in staat stellen op een ander paard te rijden dan dat, hetwelk hij had verdoofd. Zelf te leeren rijden zou hem heel veel meer moeite kosten, maar als hij die kunst dan ook zou hebben verworven, zou het een duurzaam bezit zijn en hem in staat stellen elk paard te berijden zonder het dier iets toe te brengen.

Op dezelfde wijze kan een mensch, door het gebruik van kruiden of door verschillende vormen van zelf-hypnotisme, tot op zekere hoogte de functies van het fysieke lichaam beletten te werken, zoodat hij eenigermate in staat zal zijn, die van het astrale te benutten, en langs dien weg zekere psychische vermogens verkrijgen. Zulk een handelwijze is echter bepaald nadeelig voor de voertuigen, en zij ontwikkelt in het Ego niet het vermogen om het geheel verschillende stel voertuigen te beheerschen, dat hij in zijn volgende incarnatie zal hebben. Wat dus voor deze lagere methode wordt bereikt is geen duurzaam bezit, maar geldt alleen voor dit leven, terwijl indien de mensch de veel ernstiger taak van het Ego te versterken op zich wil nemen, zoodat hij de voertuigen kan oefenen, het verkregen vermogen al de komende levens door zal standhouden. De lagere methode vormt het medium en wat wij gemeenlijk den ongeoeffenden psychiker noemen, hoewel zij de menschen in deze beide lijnen verder brengt dan bij de een of andere soort die wij gewoonlijk in het Westen aantreffen; de hoogere methode vormt den zorgvuldig geoeffenden helderziende, die nauwkeurig weet, wat hij doet en zijn vermogens altijd in zijn macht heeft. De arbeid, die vereischt wordt om het blijvend vermogen te verwerven, is enorm veel grooter en veel uitgebreider, maar zij is de eenige methode, welke is aangenomen in de oefenscholen, die door de Witte

Loge worden erkend. Hier is dus een andere beteekenis waarin "de methoden dezelfde zijn."

Er moet evenwel niet worden verondersteld, dat verschil van temperament wordt voorbijgezien, en dat alle leerlingen in denzelfden vorm gekneed worden. Ofschoon alle ten slotte dezelfde kennis en dezelfde vermogens verwerven, moeten eenigen zich langs de lijn van kennis voortbewegen, anderen langs die van toewijding en nog anderen langs die van handeling. Daar er zeven groote Planeet-Logoi zijn, en de menschen uit elk van Hen voortkomen, is het duidelijk, dat er zeven groote oorspronkelijke menschentypen zijn, en dat elk type weder onderverdeeld moet worden in zeven, overeenkomstig de overheerschende secundaire invloeden. (Zie de tabel in de *Geh. Leer*, III, 535). Voor elk van deze typen en ondertypen is de weg van het Occultisme verschillend in zekere belangrijke bijzonderheden, zelfs ofschoon de algemeene grondlijn dezelfde is, want zij, die onder de Groote Broederschap werken zijn veel te wijs om oorspronkelijke verschillen niet te erkennen. Het is mij gelukt om in vertrouwelijke betrekking te komen tot verscheidene van degenen, die gelukkig genoeg zijn, onder de onmiddellijke leiding der Meesters te staan, en iets van hun innerlijk leven te vernemen; en niets heeft mij meer verbaasd dan het groote verschil in de toegepaste methoden, zelfs door eenzelfden Meester, waar het de behandeling van verschillende typen van leerlingen betrof. Niemand behoeft

vrees te koesteren, dat hij in het verloop der occulte oefening zijn individualiteit zal verliezen. Het Pad kan niet zonder moeilijkheden zijn, want het is een poging om in weinige korte levens de ontwikkeling samen te vatten, welke door de meerderheid der menschen in ontelbare aeonen zal worden volbracht, maar het zal voorzeker zoo gemakkelijk mogelijk voor hem worden gemaakt. Hij moet zelf het gewicht opheffen, zelf kracht ontwikkelen om te stijgen, maar hem zal tenminste worden getoond, hoe dit met een minimum inspanning te doen, hij zal worden geleid langs het pad, dat voor hem het kortste is, daarom moeten wij het gezegde, dat de methoden niet verschillen, niet misverstaan.

De volgende paragraaf in de voorrede houdt twee van die onbeteekende onnauwkeurigheden in, waar ik in een ander geschrift op doelde. Onze schrijfter zegt daar "het groote mystieke werk genaamd *Paramartha*, dat naar men verondersteld door de Nāgas aan Nāgārjuna is overhandigd." Het groote boek van Nāgārjuna heette niet Paramārtha, maar *Prajna Paramitā*, (de Wijsheid, die tot den verderen oever voert); maar het is zeer waar, dat het onderwerp waarover het boek handelt de Paramārtha Satya is, dat bewustzijn van den wijze, door hetwelk begoocheling wordt overwonnen. Nāgārjuna, zooals reeds werd vermeld, was een der drie groote Buddhistische leeraren uit de eerste eeuwen van de Christelijke jaartelling; naar

verondersteld wordt, is hij in 180 A. D. gestorven. Hij is nu aan de Theosofen bekend onder den naam van Meester K. H.. Exoterische schrijvers noemen Aryāsanga soms als zijn mededinger, maar wij, die hun innige verhouding in een vroegere Grieksche geboorte kennen, en nu wederom in dit tegenwoordig leven, zien onmiddelijk in, dat dit niet het geval heeft kunnen zijn. Het is heel best mogelijk, dat na hun dood, hun leerlingen de leering van den een tegen die van den ander hebben trachten te stellen, zooals leerlingen vaak in hun niet onderscheidenden ijver doen; maar dat zij zelve in volkomen overeenstemming waren wordt aangetoond door het feit, dat Āryāsanga veel van Nāgārjuna's werk verzamelde en overschreef in zijn boek van uittreksels ten gebreuke van zijn leerlingen.

Het is evenwel niet zeker, dat de *Prājna Paramita* het werk was van Nāgārjuna, want volgens de legende schijnt het boek aan hem te zijn overgeleverd door de Nāgā's of slangen.

Mevrouw Blavatsky verklaart dit als een naam aan de oude ingewijden gegeven, en dat zal wel zoo zijn, hoewel er nog een andere zeer interessante mogelijkheid bestaat. Ik heb ontdekt, dat de naam Nāgas of slangen door de Ariërs werd gegeven aan een der groote stammen of "clans" van het Tolteksche onderras der Atlantiers, omdat zij in den strijd een standaard voor zich uit lieten dragen, in den vorm van een staf met een slang

er om heen gekronkeld. Dit kan wel een symbolisch teeken van den stam zijn geweest of misschien louter het wapen van een groote familie. Deze stam of familie moet een voorname rol hebben gespeeld bij de oorspronkelijke Atlantische kolonisatie van Indië en van de landen, die toen ten Zuid-Westen er van lagen. Wij vinden de Nāgas vermeld onder de oorspronkelijke bewoners van Ceylon, die door Vijaya en zijn metgezellen bij hun landing aldaar werden ontdekt. De mogelijke verklaring van deze legende zou dus kunnen zijn, dat Nāgārjuna dit boek van een vroeger ras ontving — met andere woorden, dat het een Atlantisch geschrift is; en indien, zooals wordt vermoed, eenige der Upanishad's uit die zelfde bron voortkomen, zou er weinig reden zijn, om ons over de gelijkzelveheid der leering te verbazen, waarna Mevrouw Blavatsky ons op dezelfde bladzijde verwijst.

Het *Jnāneshwari* (in de eerste uitgave vertaald als Dnyaneshwari) is geen Sanskritwerk, maar werd geschreven in het Mahrāthi, in de dertiende eeuw van onze jaartelling.

Op bladzijde VII wordt bedoeld op de Yogāchārya (of juister Yogāchāra) school van den Mahāyāna. Ik heb reeds de poging vermeld door Aryasanga gedaan, maar eenige woorden moeten misschien nog worden gezegd betreffende de moeielijke kwestie van de Yana's. De Buddhistische Kerk is tegenwoordig in twee groote afdeelingen

verdeeld, de Noordelijke en de Zuidelijke. De eerste sluit China, Japan en Thibet in, de laatste heerscht in Ceylon, Siam, Burma en Kambodja. Gewoonlijk wordt verklaard, dat de Noordelijke Kerk de Māhāyāna aanneemt en de Zuidelijke de Hināyāna, maar het hangt af van de beteekenis, die wij aan deze veel besproken woorden hechten of wij dit wel kunnen zeggen. Yana beteekent voertuig en men is het er over eens, dat het woord wordt gebezigd voor de Dhamma of Wet, als het voertuig, dat ons over de zee des levens brengt naar Nirwana, maar er bestaan op zijn minst vijf theorieën betreffende de juiste beteekenis waarin het woord moet worden opgevat.

1. Dat het eenvoudig betrekking heeft op de taal waarin de Wet is neergeschreven, terwijl dan het Groote Voertuig volgens deze hypothese het Sanskrit is en het Kleine Voertuig, het Pali, een theorie die mij onhoudbaar toeschijnt.

2. Hina kan klaarblijkelijk worden genomen in de beteekenis van gering of gemakkelijk, zoowel als klein. De eene uitlegging beschouwt derhalve de Hināyāna als het geringer of het gemakkelijker pad ter bevrijding — het uiterste minimum van kennis en gedrag, dat vereischt wordt om deze te bereiken, — terwijl de Mahāyāna de meer uitgebreide en wijsgeerige leer is, welke aanzienlijke kennis omtrent de hoogere gebieden der natuur insluit. Onnoodig te zeggen, dat deze uitlegging afkomstig is uit de Mahāyāna bron.

3. Dat het Buddhisme in zijn nimmer falende hoffelijkheid jegens andere godsdiensten, deze alle aanneemt als wegen ter bevrijding, hoewel het de methode door zijn eigen Stichter geleeraard als het kortste en zekerste pad beschouwt. Volgens deze beschouwing is het Buddhisme de Mahāyāna en de Hināyāna omvat dan den godsdienst der Brahmanen, der Zoroastriërs, der Jains en alle andere godsdiensten, die bestonden in den tijd, dat deze bepaling werd gegeven.

4. Dat de twee leeringen eenvoudig twee trappen zijn van één stelsel, en wel Hināyāna voor de Shravaka's of hoorders en de Mahāyāna voor meer gevorderde bestudeerders.

5. Dat het woord Yana niet zoozeer in zijn oorspronkelijke beteekenis van 'voertuig', maar veeleer in de secundaire, welke ongeveer gelijk staat met het Hollandsche woord 'loopbaan', moet worden opgevat. Volgens deze uitlegging stelt de Mahāyāna den mensch de grootsche 'loopbaan' van den Boddhisatva, die zich wijdt aan het welzijn der wereld, voor oogen, terwijl de Hināyāna hem slechts de kleinere 'loopbaan' voorhoudt, namelijk om zoodanig te leven, dat hij zelf Nirwana bereikt. De lezer wordt naar *The Theosophist* verwezen waarin een geleerd artikel over dit onderwerp van de hand van Dr. Schröder voorkomt.

Mevrouw Blavatsky wijdt een paar bladzijden aan het vraagstuk der verschillende schrijfwijzen, welke aangenomen zijn in de kloosters van den

Himālaya. In Europa en Amerika is het Latijnsche alphabet zoo alom verspreid, zoo bijna algemeen in gebruik, dat het misschien goed is aan onze Westersche lezers uit te leggen, hoe een geheel verschillenden stand van zaken in het Oosten gevonden wordt; elk der talrijke Oostersche talen — Tamil, Telugu Sinhaleesch, Malayālamsch, Hindoesch Gujurātisch, Canarisch, Bengaleesch, Burmaansch, Nepaleesch, Tibetaansch, Siameesch, en vele andere — heeft haar eigen alphabeth en schrijfwijze, en iemand, die in een van deze talen schrijft, gebruikt diezelfde schrijfwijze, ook als hij iets in een vreemde taal moet uitdrukken, evenals een Engelsche schrijver waarschijnlijk de Latijnsche letter zou bezigen, waar hij een Duitsche of Russische zinsnede moest aanhalen; zoodat wij bij het behandelen van een Oostersch manuscript altijd twee punten moeten beschouwen: de taal en het schrift, en deze twee zijn in 't geheel niet altijd hetzelfde. Indien ik een boek van palmbladeren opneem uit Ceylon, is het bijna altijd geschreven in het mooie Sinhaleesche schrift, maar daaruit volgt lang niet altijd, dat het in de Sinhaleesche taal is gesteld. Het is juist zoo bij het Palisch, Sanskrit, of Elu, en dit is even waar van alle andere geschriften. Dus als Mevrouw Blavatsky zegt, dat de Voorschriften somwijlen in het Thibetaansch zijn geschreven, kan zij zeer goed bedoelen met Thibetaansche letterteekens, en niet noodzakelijk in de Thibetaansche taal. Ik heb geen voorbeelden gezien van het eigenaardige geheim-

schrift dat zij beschrijft, waarin kleuren en dieren de letters voorstellen. In diezelfde paragraaf spreekt zij over de dertig eenvoudige letters van het Thibetaansche alphabet. Deze zijn algemeen erkend, maar het is niet heel duidelijk wat een weinig verder bedoeld wordt met de verwijzing naar drieëndertig eenvoudige letters, want, indien zij die neemt zonder de klinkers, zijn er slechts dertig, terwijl als de klinkers er bij geteld worden, wij er natuurlijk niet drie- maar vierëndertig zouden krijgen. Wat de samengestelde letters betreft, hun aantal wordt heel verschillend aangegeven; een woordenboek, dat voor mij ligt, noemt er meer dan honderd, maar waarschijnlijk verwijst Mevrouw Blavatsky alleen naar die, welke algemeen in gebruik zijn.

Ik herinner mij een interessante toelichting van haar mededeeling over een der Chineesche schrijfwijzen. Toen ik in Ceylon was, bezochten ons eens twee Buddhistische monniken uit het binnenland van China — menschen die geen enkele aan ons bekende taal spraken. Maar gelukkig waren er een paar Japansche studenten bij ons, tengevolge van het uitmuntende stelsel van Colonel Olcott, dat elke Kerk, de Noordelijke zoowel als de Zuidelijke, eenige van haar leerlingen moest zenden om den eeredienst en de leering van de andere te leeren kennen. Deze jongelieden verstonden geen woord van wat de Chineesche monniken zeiden, maar zij konden van gedachten wisselen door

middel van schrift. De geschreven symbolen be-
teekenden voor beiden hetzelfde, hoewel zij ze
met verschillende namen noemden, evenals een
Franschman en een Hollander een reeks van cijfers
volkomen zouden begrijpen, alhoewel de een hen
"un, deux, trois," en de ander "een, twee, drie"
zou noemen. Ditzelfde is waar van muzieknoden.
Op deze wijze had ik een heel eigenaardig en
belangrijk onderhoud met deze monniken, voor
wie elke vraag, die ik stelde, eerst in het Sinhaleesch
werd vertaald door een der leden, opdat de Japanner
haar zou kunnen verstaan; dan schreef deze
laatste haar neder met een penseel, zooals de
Chineezen en Japanneezen gewoon zijn; de Chi-
neesche monnik las het en schreef zijn antwoord
met dezelfde letters, wat de Japansche student
dan weer in het Sinhaleesch en ons lid in het
Engelsch vertaalde.

Onder deze omstandigheden ging de conversatie
wel langzaam en een beetje onzeker, maar het
was toch een zeer interessante ondervinding.

THEOSOFISCHE
BIBLIOTHEEK
Tolstraat 154 Amsterdam

23 NOV. 2012

In de Theosofische Bibliotheek verschenen:

N ^o . 1.	C. W. Leadbeater. De Plancetketens . . .	f 0.40
N ^o . 2.	Annie Besant. Oostersche en Westersche Psychologie . . .	- 0.40
N ^o . 3.	A. P. Sinnett. Het Begin van het Vijfde Ras . . .	- 0.40
N ^o . 4.	— De Samenstelling der Aarde . . .	- 0.40
N ^o . 5.	— Het Stelsel waartoe wij be- hooren . . .	- 0.40
N ^o . 6.	Mrs. Sinnett en Scott Elliott. De Maan Pitri's . . .	- 0.40
N ^o . 7.	Schwarz. De Betrekking tusschen Mensch en God . . .	- 0.40
N ^o . 8.	H. van Ginkel. Korte Schets der Vrij- metselarij . . .	- 0.40
N ^o . 9.	Annie Besant. De Noodzakelijkheid van Reïncarnatie . . .	- 0.40
N ^o . 10.	— Reïncarnatie als Christe- lijke Leerstelling . . .	- 0.40
N ^o . 11.	A. P. Sinnett. Apollonius van Tyana . . .	- 0.40
N ^o . 12.	C. W. Leadbeater. Witte en Zwarte Tooverij . . .	- 0.40
N ^o . 13.	F. W. H. Mijers. De Mensch en de Dood . . .	- 0.40
N ^o . 14.	{ A. Besant. Als een Mensch sterft enz. . . C. W. Leadbeater. Eenige misvattingen over den dood . . .	- 0.40
N ^o . 15/16.	A. Besant. De Wetten van het Hooger Leven . . .	- 0.80
N ^o . 17.	C. W. Leadbeater. Vegetarisme en Theosofie . . .	- 0.40
N ^o . 18.	Annie Besant. { Vegetarisme en Theosofie Alcoholvraagstuk en Theo- sophie . . .	- 0.40
N ^o . 19.	A. P. Sinnett. Trillingen . . .	- 0.40
N ^o . 20.	Annie Besant. Over eenige moeilijkheden in het innerlijk leven en Het Einde der Smart. . .	- 0.40
N ^o . 21/24.	— Wenken bij de bestudee- ring der Bhagavad Gitâ . . .	f 1.60
N ^o . 25/26.	Wm. C. Ward. De Nibelungen Ring . . .	- 0.40
N ^o . 27.	W. Scott Elliot. De Wet van Opoffering . . .	- 0.40
N ^o . 28.	C. W. Leadbeater. Misbruik van psychi- sche vermogens . . .	- 0.40
N ^o . 29.	— Onze verhouding tot kinderen . . .	- 0.40
N ^o . 30.	Annie Besant. Occulte Scheikunde . . .	- 0.40

N ^o . 31/32.	Annie Besant.	H. P. B. en de Meesters.	- 0.80
N ^o . 33/36.	—	Lezingen te Londen gehouden in Juni en Juli 1907.	- 1.60
N ^o . 37.	G. R. S. Mead.	Echo's uit de Gnosis. { De Gnosis van het Denkvermogen . . . Hymnen van Hermes. Het Visioen van Aridaeus De Hymne van Jezus De Mysteriën v. Mithra Een Mithrisch Rituaal	- 0.40
N ^o . 38.	—		- 0.40
N ^o . 39.	—		- 0.40
N ^o . 40.	—		- 0.40
N ^o . 41.	—		- 0.40
N ^o . 42.	—		- 0.40
N ^o . 43.	C. W. Leadbeater.	Natuurgēesten . . .	- 0.40
N ^o . 44.	Annie Besant.	Bewijzen voor het Bestaan der Ziel . . .	- 0.40
N ^o . 45.	Dr. R. Steiner.	Onze Atlantische Voorouders	- 0.40
N ^o . 46.	—	Het Bloed is een zeer bijzonder Sap . . .	- 0.40
N ^o . 47.	—	Filosofie en Theosofie	- 0.40
N ^o . 48.	—	Inwijding en Mysteriën	- 0.40
N ^o . 49/52.	A. Besant.	De Stamboom der Menschen	- 1.60
N ^o . 53/54.	William Kingsland.	Het Verhaal van een Kind over Atlantis	- 0.80
N ^o . 55.	H. P. Blavatsky.	De grondslagen van het ritueel in Kerk en in Vrijmetselarij . . .	- 0.40
N ^o . 56/60.	Dr. R. Steiner.	Uit de Akashakroniek	- 2.—

6 willekeurige nummers voor f 1.80.